

Поштоване колеге УЧИТЕЉИ,

Удружење војвођанских учитеља је одлучило покретањем електронског Билтена да приближи своју делатност ширем кругу учитеља Војводине. Молимо Вас да овај „е-Билтен“ проследите даље колегама. Данас је информација, у право време, брзо и на правом месту, од непроцењиве вредности. Председништво УВУ-а се већ седам година труди да увек међу првима има важне информације и прослеђује их осталим учитељима.

Надамо се да ће „е-Билтен“ доспети до сваког учитеља и да ће све нас, учитеље Војводине, боље повезати. То је услов да би били информисани и да би могли јаче деловати.

**ДРАГЕ КОЛЕГЕ И ПОШТОВАНИ САРАДНИЦИ,
МНОГО ЗДРАВЉА, СРЕЋЕ, ЉУБАВИ И УСПЕХА
У НОВОЈ 2009. ГОДИНИ ЖЕЛИ ВАМ
УДРУЖЕЊЕ ВОЈВОЂАНСКИХ УЧИТЕЉА!!!**

О УЧИТЕЉУ

У песми „Свети Сава и Бог Створитељ“ истиче се како је Бог хтео да уништи грешни свет, а Свети Сава га брани и казује Богу да је нашао средство за спас:

„Децу ћемо у школу праћати
у школи ће науку примити.“

Бог је прихватио предлог и шаље Светог Саву међу људе у просветитељску мисију, па га саветује:

„Отварај им школе за учење,
постављај им мудре учитеље!“

Удружење Војвођанских Учитеља је струковно, волонтерско, невладино, ванпартијско и самофинансирајуће удружење учитеља и учитељских друштава Војводине. УВУ је центар за информисање и стручно усавршавање учитеља Војводине и сарађује са невладиним и државним организацијама и институцијама у области образовања.

Удружење Војвођанских Учитеља (УВУ) је основано 8. децембра 2001. године оснивачком скупштином у Новом Саду. УВУ је настало на темељима ранијих учитељских организација учитеља Војводине са краја XIX века и због велике потребе данашњих учитеља за информисањем, стручним усавршавањем, разменом педагошких искустава, дружењем и струковним повезивањем. Данас у АП Војводини постоји 13 учитељских удружења које волонтерски воде најактивнији учитељи. Придужите нам се!

УЧИТЕЉСКА ДРУШТВА ВОЈВОДИНЕ у 2008. години

1. Друштво учитеља Беле Цркве (ДУБЦ) – осн. 2008. (очекујемо њихово активно укључење у раду УВУ-а)
2. Друштво учитеља Бечеја (ДУБ) – осн. 2002.
3. Друштво учитеља Кикинде (ДУК) – осн. 2003.
4. Друштво учитеља Новог Сада (ДУНС) – осн. 1998.
5. Друштво учитеља Општине Инђија – осн. 2002.
6. Друштво учитеља Општине Кула (ДУОК) – осн. 2004.
7. Друштво учитеља Општине Панчево – осн. 2002.
8. Друштво учитеља Општине Сента – осн. 2004.
9. Друштво учитеља Суботице (ДУС) – осн. 2001.
10. Учитељско друштво региона Срема (СМ) – осн. 1993.
11. Друштво учитеља „Сима Томовић“ Шид – осн. 2004.
12. Друштво учитеља Вршца (ДУВ) – осн. 2006.
13. Друштво учитеља Ковина (ДУКО) – 2006.

ЧЛАНОВИ ПРЕДСЕДНИШТВА УВУ су:

ВЕРА СТОЈШИЋ – ГАШПАРОВСКИ (председница),
МИЛЕНА ГМИЈОВИЋ, Бечеј (потпредседница) и
мр СЛАВИЦА БОБИЋ, Ср. Митровица (секретар)

РАД УДРУЖЕЊА ВОЈВОЂАНСКИХ УЧИТЕЉА у 2008. години

Удружење војвођанских учитеља је у 2008. години радило веома активно и поред тешкоћа које је имало. У 2008. години у АП Војводини постоји 13 учитељских удружења. Најмлађе је основано лета 2008. у Белој Цркви. Најактивније учитељско удружење АП Војводине у 2007. години (Друштво учитеља Ковина) је прво добило новоуспостављено признање 5. октобра 2008. године (за Дан учитеља).

Успостављена је сарадња са Центром за развој и примену науке, технологије и информатике (ЦНТИ) и Удружењем васпитача Војводине.

Именован је нови секретар УВУ-а (мр Славица Бобић из Ср. Митровице). Документација УВУ-а у 2008. години је уредно вођена. Чланове УВУ-а смо редовно обавештавали. Набављена су најнеопходнија техничка средства.

Крајем године идеја о покретању електронског Билтена УВУ-а је остварена.

Сајт УВУ-а је у изради (постављена је страница) www.uvu.rs који треба да појача јавност делатности УВУ-а. Финансијску подршку су нам и у 2008. години пружали Покрајински секретаријат за образовање АП Војводине и Министарство просвете Републике Србије.

О раду УВУ-а у 2008. години:

- 19.01.2008. Састанак председништва УВУ-а
  - 29. 01. 2008. Зимски сусрети учитеља Србије за Војводину (подршка ДУНС-у у информисању и организовању)
  - 09.02.2008. састанак чл. Председништва са председницом Удружења васпитача Војводине
  - 09.02.2008. Састанак председништва УВУ-а
  - 10.02.2008. Годишња скупштина УВУ-а (недостатак кворума)
  - 15.02. 2008. I годишња скупштина Друштва учитеља Ковина (присуство УВУ-а)
  - 29.02.2008. Састанак председништва УВУ-а
  - 29.02.2008. Суорганизација са ЦНТИ-јем, семинара „Од играчке до рачунара“
  - 29.02.2008. Допис ЗУОВ-у за признавање активности стручних друштава за лиценцу
  - 19.03.2008. Састанак председништва УВУ-а
  - 27.03.2008. „Ал је леп овај свет“ манифестација удружења васпитача Војводине на СПЕНС-у (присуство УВУ-а)
  - 29.03.2008. Годишња скупштина Друштва учитеља Бечеја (присуство УВУ-а)
  - 01.04. 2008. Састанак председништва УВУ-а
  - 12.04.2008. Годишња скупштина УВУ-а
  - 16-18.04.2008. Одржан 14. фестивал луткарства основних школа (ФЛУОШ) (државна и међународна смотра уз подршку АПВ-а и МПС-а)
  - 28-29.04. 2008. Дечји Васкршњи сабор у Бањи Врујци (присуство УВУ-а)
  - 30.05.2008. Стручни скуп „Правилно постављање задатака и оцењивање“ (подршка АПВ-а)
  - 02.06.2008. Допис АПВ-у за школски календар 2008/9
  - 30.06.2008. IV Међународна Учитељска Конференција (подршка АПВ-а)
  - 05.08.2008. Састанак председништва УВУ-а
  - Почеле су припреме за 15. фестивал луткарства основних школа (ФЛУОШ)
  - 04.10. 2008. Састанак ИО УВУ-а у Суботици
  - 05.10.2008. Обележен Дан учитеља честитком и пригодним материјалом, прославе у Шиду и у Ковину (присуство УВУ-а)
  - У октобру 2008.
    - 1.) поднето је 5 пројеката за финансирање АПВ-у (2 одобрена, 2 неизвесна и 1 одбијен).
    - 2.) дате су препоруке/ подршка програмима стручног усавршавања:
      - „Луткарство у настави и ваннаставним активностима“ аутора Вере Стојшић-Гашпаровски из Новог Сада,
      - „Дислексија свуда око нас“ аутора проф. Снежане Рупић –Амицић из Куле и
      - „Семинар о настави природних наука за учитеље” аутора: Проф. др Душанке Обадовић и Проф. др Мирјане Сегединац са ПМФ-а из Новог Сада (преорука).
  - 01.12.2008. Поднет пројекат „Луткарство у настави и ваннаставним активностима“ на конкурс Ерсте фонда у Бечу
  - 09.12.2008. 15 година Учитељског факултета у Београду (присуство УВУ-а)
  - 23.12.2008. Стручни семинар „Методика креативне наставе“ и „Целодневна настава“ (започет)
  - Од организатора из Београда поново су тражена уверења за учеснике семинара „Тобин метода“ одржаном јула 2007. у Београду
  - Медији су током 2008. године интензивно пратили рад УВУ-а (ТВ, штампа, радио)
  - У 2008. добро је функционисала УВУ учитељска информативна мрежа
  - Подстицан је рад градских учитељских друштава
  - Промовисан је рад УВУ-а и учитељске професије
  - Постоје тешкоће у функционисању УВУ-а (недовољна активност градских друштава, тренутни недостатак канцеларијског и магацинског простора)
- ПРОГРАМ РАДА УВУ-а у 2009. години биће утврђен на Годишњој скупштини.**

ДРУШТВО УЧИТЕЉА БЕЧЕЈА – ДУБ

Текст који следи је део Годишњег извештаја Друштва учитеља Бечеја за 2008. годину, који је поднела председница Милена Гмијовић

„Брзо је прошло првих шест година постојања Друштва учитеља Бечеја. За историјским подацима о учитељима и њиховим организацијама још увек трагамо, како би склопили мозаик учитељства, како у нашој Општини, тако и на нивоу Војводине, па и шире.

Друштво учитеља Бечеја окупља све учитеље из шест основних школа Општине Бечеј, укључујући и подручна одељења у Радичевићу, Милешеву, Пољаници и Дрљану. Од недавно раду нашег Друштва прикључиле су се и школе „Новак Радонић“ из Мола, као и школе „Милоје Чиплић“ и „Јосиф Маринковић“ из Новог Бечеја. Школе из Новог Бечеја нису чланови, али се повремено укључују у рад Друштва.

Своје редовне састанке Друштво је одржавало једном месечно – треће суботе у месецу. До престанка рада Друштва је дошло у периоду од 2004. до 2008. због лошег материјалног стања у које је Друштво запало, као и због неактивности самих чланова. Због ових околности Друштво је у поменутом периоду било у стању мировања. Међутим потребе чланова ДУБ-а за стручним усавршавањем покренуле су председника ДУБ-а Милену Гмијовић да обнови рад Друштва. Након састанка ИО у фебруару 2008. године, чланови ИО доносе Програм рада Друштва и подстичу иницијативу за рад Друштва.

Пошто још увек немамо своје просторије, иако смо се у више наврата обраћали Скупштини Општине да нам изађе у сусрет, своје састанке одржавамо у некој од основних школа.

Друштво учитеља је у свом раду повезано са осталим Друштвима у Војводини и Србији. Сарађује са Удружењем војвођанских учитеља и Савезом учитеља Србије.

Руководство ДУБ-а, у саставу Милена Гмијовић – председник, Дренка Вендер – потпредседник и Душанка Вијатов – сакретар, уз подршку Извршног одбора, са великом пажњом бира и припрема семинаре за које сматра да ће нашим учитељима бити од користи и помоћи у даљем раду. И овом приликом позивамо учитеље да нам се прикључе и помогну рад свог Друштва.

Осим бриге о стручном усавршавању учитеља, ДУБ у свом Програму има и организацију рада са децом, те у сарадњи са културним установама, предузећима и приватним предузетницима, организује разне културно-забавне програме, такмичења, конкурсе.

О досадашњем раду Друштва

Друштво учитеља Бечеја је до сада организовало 9 једнодневних семинара, један дводневни семинар, петодневно гостовање проф. др. Љубице Продановић, као и четири креативне радионице за учитеље, промоције уџбеника, Божићно-новогодишњу приредбу, три књижевне вечери посвећених рођењу наших песника Јована Јовановића Змаја, Мирослава Антића и Петефи Шандора, три ликовне изложбе ученичких радова, угостили смо атешеа за културу при јапанској амбасади у Београду, обележили 300 година од оснивања Српске основне школе у Бечеју, обележавали смо Дан просветних радника, као и Међународни дан учитеља, а 26 учитеља је положило Учитељску заклетву.

Уз помоћ УВУ-а осмислили смо и направили амблем Друштва!

Осим тога чланови ДУБ-а били су учесници Међународне учитељске конференције у Новом Саду и Зимских сусрета учитеља и Сабора учитеља. Чланови председништва су по потреби узимали учешћа у раду Савеза учитеља Србије и Удружења Војвођанских учитеља, као и других Друштава у Војводини. Друштво учитеља Бечеја подстакло је и помогло оснивање Друштва учитеља у Сенти и Врбасу.

2008. године смо организовали низ активности међу којима су већег обима свакако презентација уџбеника свих издавача, два дела дводневног семинара „Луткарство у настави и ваннаставним активностима“. Посебно бисмо истакли учешће ДУБ-а у пројектима за које је конкурс расписала Општина Бечеј, јула месеца 2008. године. Један пројекат носи назив «Имам право на игру» у оквиру едукације о дечијим правима и Локалног плана акције за децу. Пројекат се реализовао кроз припрему луткарске представе, почевши од израде лутака, набавке сценарија и раду на анимацији, тј. вођењу лутке. Носиоци ових активности су ученици основних школа са подручја града од 1 – 4. разреда. Представа је намењена ученицима млађих разреда ОШ, али и деци из предшколске установе, као и родитељима, колегама и свима онима који знају праве вредности, а то су пре свега љубав и брига о деци. Припремању луткарске представе претходила је анкета за ученике 3. и 4. разреда основних школа из Бечеја, која има за циљ да покаже колико су наши ђаци упознати са дечијим правима, као и то колико имају прилике да погледају неку луткарску представу у нашем граду и да ли су спремни да сами учествују у припреми једне такве представе.

Пројекат реализујемо у сарадњи са свим основним школама из Бечеја и Градским позориштем, које нам је главни партнер у овом пројекту, као и у сарадњи са Креативним центром градског позоришта.

Крајњи циљ овог пројекта је да се покрене иницијатива у Бечеју за оснивањем луткарске групе на нивоу града, па и луткарског позоришта.

Други пројекат који реализујемо упоредо носи назив „Усвоји баку или деку“, а у оквиру је социјалног програма Стратегије унапређења услуга социјалне заштите општине Бечеј – инклузивни програм деца-старије особе.

Захваљујући овом пројекту смо кроз 15 креативних радионица и преко заједничког рада деце и старих особа, код деце створили потребу да старим и немоћним лицима, смештеним у Геронтолошком центру, укажу поштовање, да им покажу да нису одбачени.

Октобра и новембра месеца 2008.године смо организовало Вуков квиз у школама које су чланови ДУБ-а, а три најуспешније екипе су се надметале у познавању живота и дела великог Вука на Градском квизу који је одржан 26. 11. 2008. године у реновираном делу Градске библиотеке у Бечеју.

Почетком децембра организовали смо новогодишње-божићну радионицу за учитеље, који су имали прилику да се упознају са новим креативним техникама припремања украса на Нову годину и Божић. Захваљујући овом пројекту смо кроз 15 креативних радионица и преко заједничког рада деце и старих особа

Рад Друштва учитеља редовно је медијски пропраћен („Дани“, „Мозаик“, „Дневник“, „Просветни преглед“, „Јо појташ“), као и сајт Општине Бечеј.

Тешкоће у раду Друштва учитеља Бечеја

- Прикупљање чланарине – јединог извора финансирања ДУБ-а
- Мало волонтера спремних да уложе велики рад и (често) своја средства и време за корист свих
- Замор оних који већ раде
- Простор и опремање
- Недостатак комплетне технике
- Недовољна ангажованост свих учитеља на свом стручном усавршавању
- Недовољна подршка града и МПС (затворени или политички кругови)
- Тражење и осмишљавање стратегије јединственог пута рада удружења

Планови Друштва учитеља Бечеја

Планови Друштва учитеља Бечеја су да:

- Оформи активе првог, другог, трећег и четвртог разреда, који ће се састајати једном месечно ради размене искустава;
- Оформи секције при Друштву, као што су: - учитељски хор;

- секција ручних радова;
- оригами секција;
- активпензионисаних учитеља.

Планова има и више, али на жалост све зависи од финансијске ситуације, јер као што је свима познато ништа се не може без новца урадити. Такође много тога зависи и од ангажовања свих нас. Зато, колеге учитељи, будимо активни и помозимо сами себи!“

*****

Из поштовања према раду и постигнутим резултатима чланова Друштва учитеља Ковина, њихов Извештај о раду у 2008. години објављујемо у целости.

ДРУШТВО УЧИТЕЉА КОВИНА

„Након прве године постојања, „Друштво учитеља Ковина“ наставља своје програмске активности. Почетак рада 2008. године обележили су огледно-угледни часови одржани у ОШ „Предраг Кожић“ у Дубовцу у реализацији професора разредне наставе Мирјане Бановић, на којима су колеге биле у прилици да виде реализацију часа српског језика и света око нас применом методе читања и писања до критичког мишљења.

Чланови друштва наставили су своје стручно усавршавање присуством на Зимским сусретима учитеља у Београду.

Друштво је 15. фебруара 2008. год. под слоганом „Сретнимо се на Сретење“ обележило своју 1. годину постојања и 1. редовну Годишњу Скупштину. Том приликом израђен је и Билтен друштва, који је за ту прилику направила потпредседница друштва, Маја Попадић.

Како је све у друштву усмерено на чланове тако је и ова свечаност након скупштине протекла у радној атмосфери, где су чланови друштва прошли 2. део акредитованог семинара О методу рука у тесту у Ковину, чији је водитељ већ познат ковинској јавности, Стеван Јокић (а било нас је 72 члана на семинару).

Од марта до јуна 2008. год. у сарадњи са основним школама „Жарко Зрењанин“ из Скореновца, „Јован Јовановић Змај“ из Ковина, „Бора Радић“ из Баваништа, „Ђура Јакшић“ из Ковина и у организацији нашег друштва колеге су прошле тродневни акредитовани семинар „Добробит животиња и ми“. Семинар је прошло око 100 просветних радника из наше општине као и један број колега из смедеревског учитељског удружења.

Такође, друштво је у сарадњи са основним школама са територије општине, омогућило промоцију, колегиници из панчевачког удружења, ауторки ЦД издања обраде лектире и других занимљивих садржаја, за наставнике и ученике.

Представници нашег удружења присуствовали су Скупштинама СУРС-а, УВУ-а, ДУОС-а као и ИО УВУ-а.

Друштво учитеља Панчева организовало је у сарадњи са Смиљаном Грујић и Мирјаном Труља Промоцију Грађанског васпитања где су присуствовали и чланови нашег удружења. Почетком јуна 2008. год. чланови ковинског удружења стручно су се усавршавали на Сабору учитеља у Новом Саду, а председница друштва је и званично објавила отвореним Конкурс за 1. број стручног часописа за учитеље под називом Зборник примера добре праксе учитеља, чији је оснивач и главни и одговорни уредник. Овим путем омогућено је свим заинтересованим просветним радницима са територије Републике Србије да публикују своје примере добре праксе базиране на иновацијама.

Пред одлазак на годишње одморе чланови нашег друштва присуствовали су Међународној конференцији за учитеље у организацији УВУ-а у Новом Саду.

Председница и подпредседница друштва направиле су и спровеле већ другу годину за редом истраживање О употреби уџбеника у нижим разредима основне школе. Председница друштва, направила је и спровела истраживање васпитно-образовне праксе на нивоу општине Ковин о утицају обуке наставника на примену стечених знања у настави како бисе

добила сазнања о потребама за стручним усавршавањем као и мишљење о обукама просветних радника са територије општине Ковин.

Почетком јула 2008.год. чланови нашег друштва заједно са неколицином колега из учитељског удружења из Смедерева прошли су 2. део семинара из Луткарства са већ познатим водитељима семинара, Вером Стојшић Гашпаровски и Миленом Гмијовић.

Дан учитеља

У септембру 2008.год. друштво је организовало ликовно-литерарни конкурс за ученике основних школа са територије општине Ковин на тему Моја учитељица где је у категорији ученика од 1. до 8. разреда основне школе наградило 15-оро ученика за освојена места.

5.октобра наше друштво је обележило 2. Међународни дан учитеља и промоцију 1.броја стручног часописа Зборника примера добре праксе учитеља. Такође,на овој свечаности ковинско удружење је добило и признање од УВУ-а као најактивније удружење у 2007.години.

Крајем октобра 2008.год. неколицина чланова нашег удружења успешно је до краја завршило сва 4 модула акредитованог семинара „Читањем и писањем до критичког мишљења“.

21. новембра друштво је у свим основним школама организовало обележавање Универзалног дана деце.

О раду нашег удружења могло се прочитати у локалним новинама „Мој Ковин“, „Ковинске новости“, „Ковин експрес“, у „Просветном прегледу“ и на сајту друштва,а о нама, се могло и слушати путем Радио Ковина и БУС-а.

Важно је истаћи и следеће:

За своје чланове, друштво је према финансијском плану финансирало котизације за семинаре који су се организовали у нашем граду (али било нас је у великом броју на неколико семинара) као и послужења и путне трошкове за водитеље семинара.Такође, друштво је за своје чланове платило и организовало одлазак на Зимске сусрете у Београду (40-оро чланова) као и котизацију и путне трошкове за Сабор учитеља у Новом Саду (20-оро чланова).Такође,наше друштво финансијски награђује и све реализаторе угледних часова и ауторе истраживања на територији општине Ковин.

Званични 1. број часописа (али и број из 2007.год. који је тада био регистрован као књига) „Зборник примера добре праксе учитеља“ чланови друштва су добили на поклон од удружења као и промотивне хемијске оловке друштва.

А да издвојено време својих чланова, друштво поштује, потврђују и сви плаћени одласци као и дневнице, на састанке и Скупштине ван територије општине Ковин.

Један мали допринос у раду друштва дала је СО Ковин са скромних 50.000 динара у 2008.години.

У своме раду Друштво учитеља Ковина остварује многобројну сарадњу са великим бројем организација и институција.

Мирјана Бановић
председница Друштва учитеља Ковина

ДРУШТВО УЧИТЕЉА СУБОТИЦЕ - ДУС

Извршни одбор Друштва учитеља Суботице је донео Програм рада планирајући за сваки месец по једну активност. Програм рада је флексибилан и обухвата, поред акредитованих програма, семинаре и културне активности. Број чланова ДУС-е је смањен, али они чланови који су остали у Друштву, функционишу непоколебљиво. Иако имају, за сада, простор у коме раде, рад је отежан, пре свега из финансијских разлога. Закуп простора и књиговодствене услуге су се, до сада, уредно регулисали, али им прети велика криза.

Иако су директори, у десетак школа, од 22 основне школе у Суботици, колеге-учитељи, нажалост, изостаје подршка ДУС-у. «Из тих разлога су представници ИО ДУС-е, током октобра 2008. обавили консултативан разговор са г-дином С. Чампрагом, чланом Скупштине града Суботице, задуженим за ресор образовања и децидно га упознали са “горућом” проблематиком. Сем обећања да ће позвати представнике ИО ДУС-е на седницу Актива директора основних школа и дати нам шансу да “подсетимо” колеге да ДУС-е морамо сви заједно очувати, друга обећања су изостала, а до “планиране” седнице још увек није дошло!

Тако се мучимо, али још увек успевамо некако да пропатимо Зимске сусрете учитеља и Сабор учитеља Републике Србије!“ (из Годишњег извештаја ДУС-а за 2008. годину)

Програм рада ДУС-е за школску 2008/2009. годину

СЕПТЕМБАР 2008: Скупштина Удружења Војвођанских учитеља

ОКТОБАР 2008: Акредитовани семинар

Тема: *Савремене методе и нови приступ настави математике у основним школама*

Предавач: др С. Јешић – Београд

Пријаве од 01-15.10.2008. на тел. 064 42 79 133 или 064 61 47 932

НОВЕМБАР 2008: Акредитовани семинар

Тема: *Одељенски старешина у основној школи*

Предавач: Весна Ештек Дебељевић – Ниш

Пријаве од 01-15.11.2008. на тел. 064 42 79 133 или 064 61 47 932

ДЕЦЕМБАР 2008: Семинар

Тема: *Значај прве помоћи у млађим разредима основних школа*

Предавач: Лиценцирани активисти Црвеног Крста Суботице

Пријаве од 01-10.12.2008. на тел. 064 42 79 133 или 064 61 47

ЈАНУАР 2009:

Зимски сусрети учитеља Републике Србије (Нови Сад)

Пријаве од 01-10.12.2008. на тел. 064 42 79 133 или 064 61 47 932

ФЕБРУАР 2009: Акредитовани семинар

Тема: *Читањем и писањем до критичког мишљења*

Предавач: мр Милица Ћебић – Београд

мр Јелица Сантрач – Суботица

Пријаве од 01-10.02.2009. на тел. 064 42 79 133 или 064 61 47 932

МАРТ 2009: Изложба радова учитеља

Тема: *Учитељ као уметнички стваралац*

Пријаве од 01-15.03.2009. на тел. 064 42 79 133 или 064 61 47 932

АПРИЛ 2009: Семинар

Тема: *Мала школа технике веза*

Предавач: Милица Репац – Суботица
Пријаве од 01-10.04.2009. на тел. 064 42 79 133 или 064 61 47 932

МАЈ 2009: САБОР УЧИТЕЉА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Пријаве од 01-15.05.2009. на тел. 064 42 79 133 или 064 61 47 932

ЈУН 2009: ТРИБИНА

Тема: *Како припремити дете за полазак у школу?*

Тим предавача који ће чинити: васпитач, проф. разредне наставе, школски педагог и психолог.

„Надамо се, ипак, бољим временима, уз већу кампању за повећање броја чланова, али и анимирање донатора!

ДУС-е и надаље остаје отворено за све видове стручне сарадње, стога, јавите нам се!“

Председница ДУС-а: мр Јелица Сантрач

*****

ДРУШТВО УЧИТЕЉА „СИМА ТОМОВИЋ“ ШИД – ДУСТ

Преглед активности је преузет из Годишњег извештаја о раду ДУСТ-а, који је поднела председница Соња Видовић

Друштво учитеља „Сима Томовић“ у Шиду је у 2008.години реализовало следеће активности:

- Састанак Извршног одбора је одржан 17.јануара 2008.године
- Чланови друштва су узели учешће на Зимским сусретима учитеља у Новом Саду, 29.фебруара 2008.године
- Учешће на Зимским сусретима у Шапцу, 28.марта 2008.године
- Проширена седница ДУСТ-а је одржана 28.марта 2008.године
- Председник ДУСТ-а, Соња Видовић је присуствовала 6.редовној Скупштини УВУ-а, 12.априла 2008.године
- Организован састанак Извршног одбора ДУСТ-а, 22.априла 2008.године
- Учешће на стручном скупу на тему „Правилно постављање задатака, проверавање и оцењивање“ у Новом Саду, 30.маја 2008.године, у организацији УВУ-а, а у реализацији Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања – Београд
- Учешће на 22.Сабору учитеља Србије у Новом Саду, 7-8.јуна 2008.године
- Учешће на 4. Међународној учитељској конференцији у Новом Саду, 30.јуна 2008.године
- Присуство ванредној седници СУРС-а, 6.септембра 2008.године
- Организован је састанак Извршног одбора ДУСТ-а, 26.септембра 2008.године
- Сачињен План и програм обележавања Међународног дана учитеља, 29.септембра 2008.године
- 05.октобра 2008.године је обележен Међународни дан учитеља културно-уметничким програмом у Дому културе у Шиду, уз учешће великог броја ученика, родитеља, учитеља пензионера и учитеља чланова Друштва учитеља у Шиду. Учитељи и ученици су уложили велики труд у организацији и реализацији културно-уметничког програма и конкурса литерарних и ликовних радова на тему „Моја учитељица“. Подршку је пружила установа Дома културе уступањем простора и опреме. У истом простору су изложени ликовни радови ученика, док су награђени литерарни радови прочитани од стране ученика аутора. Гости на прослави су били проф. др Бранко Миљановић, професор на ПМФ-у у Новом Саду и на Педагошком факултету у Сомбору, секретар УВУ-а мр Славица Бобић и председник Надзорног одбора УВУ-а Слађана Перић. Гости су се обратили
- Учешће на манифестацији „Вишњићеви дани“ од 11-13.октобра 2008.године

- Сачињен Финансијски план за 2009.годину и поднет Захтев за одобрење средстава из буџета СО Шид у новембру 2008.године
- Организован састанак Извршног одбора са циљем припрема за Зимске сусрете учитеља 2009.године, 25.новембра 2008.године
- Током године је реализовано информисање чланства, обавештавање о конкурсима, стручним скуповима, стручном усавршавању и слично.

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Наш највећи проблем за који је надлежно Министарство просвете Републике Србије је проблем око избора уџбеника. На тржишту уџбеника активно је тренутно чак 10 издавача. Проблеми су вишеструки:

- Законски неуређено тржиште уџбеника (још увек није усвојен Закон о уџбеницима),
- Неблаговремено објављивање листе ОДОБРЕНИХ уџбеника,
- Штапање уџбеника тек у току лета,
- Принудна набавка уџбеника већ од марта месеца...

Надамо се да ће Министарство ове (2009.) године решити поменуте проблеме у корист учитеља, ученика и родитеља.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ АП ВОЈВОДНЕ

У АП Војводини ради 344 основне школе, 13 ОШ за ученике са тешкоћама у развоју и 3 ОШ за образовање одраслих. У њима је запослено 8.200 учитеља. На жалост, у Војводини има и око 1100 незапослених учитеља.

Надлежност Покрајинског секретаријата за образовање АП Војводине:

- утврђује испуњеност услова за почетак рада и обављање делатности ОШ,
- даје мишљење у поступку доношења наставних планова и програма,
- доноси програм за језике националних мањина,
- одобрава уџбенике за језике националних мањина,
- даје сагласност за промену страног језика,
- даје сагласност на остваривање наставног плана и програма на језицима националних мањина за мање од 15 ученика,
- даје сагласност на одлуку о избору директора,
- доноси школски календар и одобрава одступање од тог календара,
- врши надзор над законитошћу рада и аката школе,
- врши нострификацију и еквиваленцију исправа стечених у иностранству,
- удаљује наставника и сарадника из наставе ако директор не поступи у складу са законом,
- решава по жалби на решење општинске инспекције и др.

ЗАВОД ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА (ЗУОВ)

Лиценце и стручно усавршавање

Велику стрепњу међу учитељима ствара истек петогодишње лиценце која је ступила на снагу лета 2004. године. За 5 година треба сакупити најмање 100 сати стручног усавршавања (60 обавезних + 40 изборних). Овде се јављају проблеми јер тек Каталог из 2006/2007. одваја обавезне и изборне акредитоване програме. Није регулисано признавање семинара у организацији школа или стручних друштава (иако се у Правилнику помињу), као ни доквалификација учитеља или водитељски рад. Последња вест: ПРИПРЕМА СЕ НОВА РАДНА ГРУПА ЗА ДОПУНУ ПРАВИЛНИКА.

Каталог програма стручног усавршања запослених у образовању

Каталог програма стручног усавршања запослених у образовању нам много може помоћи при информисању и избору семинара. Каталог за текућу школску 2008/2009. годину можете наручити на телефоне: 011/3281-246 и 011/3283-217 или на адреси МСТ Гајић, Добрачина 73, 11000 Београд или преузети га у електронској форми са сајта ЗУОВ-а (www.zuov.sr.gov.yu). Завод за унапређивање образовања и васпитања је објавио и следеће корисне приручнике, које можете наручити код Завода за уџбенике:

1. Водич за увођење у посао наставника разредне наставе(кат. бр.-57475)
2. Водич за увођење у посао стручних сарадника у образовно-васпитним установама(кат. бр.-57476)
3. Водич за увођење у посао васпитача у предшколским установама (кат. број -57477)
4. Водич за увођење у посао наставника предметне наставе основних и средњих школа(кат. бр. -57478)
5. Водич за увођење у посао васпитача у домовима средњих школа(кат. бр. -57479)
6. Водич за увођење у посао библиотекара у школским библиотекама(кат. бр. -57480)
7. Водич кроз стручно усавршавање и напредовања наставника, васпитача и стручних сарадника(кат. бр.-57474)
8. Каталог програма стручног усавршавања запослених у образовању за школску 2007/08. годину(кат. бр.-57473)

Приручнике можете наручити у veleпродаји путем телефона од Комерцијалне службе Завода за уџбенике: 011 30 51 911, 011 30 51 905, 011 30 51 906, 011 30 51 907, 011 30 51 988 и 011 30 51 915. Приручнике можете купити и у малопродајним објектима Завода за уџбенике у:

Београду

- Обилићев Венац 5, Косовска 45, Краља Милана 19, Вукасовићева 50, Палмотићева 1а

Новом Саду

- Сремска 7

РАДОВИ КОЛЕГА

КАКО ОДРЖАТИ ПУНУ ПАЖЊУ НА ЧАСУ

Како измерити колико је Ваш час интересантан? Метода се састоји у следећем:

1. да би се отпочело вршење и мерење занимљивости предавања неопходно је направити потпуну дисциплину на часу,
2. после постигнуте дисциплине и тишине за време часа, на оку константно држати најслабије ученике по дисциплини и оценама,
3. мерење отпочети тако што се ученици визуелно запамте у којим положајима тела се тренутно налазе (прав седећи положај), односно инситирати на правилном седењу у клупи (овај метод правилног седења, отпочети неколико часова пре тестирања),
4. мерења се врше на сваких 15 минута,
5. мерења се врше тако што на сваких 15 минута примећујемо положаје тела ученика у клупама која се наводе под следећим:
  - а) задржавају правилан положај тела током целог часа,
  - б) пажња је и даље присутна али положаји тела нису као на почетку часа (опуштеније седење на столицама - тип фотеља),

в) положај руку (први положај означава високу пажњу наставе уколико су руке поред тела, затим руке се налазе на столу, подбочено тело лактовима, затим руке служе као ослонац за главу где већ имамо средњу одсутност праћења наставе, глава скроз близу стола на крају представља потпуну одсутност и деконцентрацију праћења наставе).

Кратко резимирање случаја:

Уколико је глава ученика ближа столу, то је настава **ДОСАДНИЈА**.

Постоје разни начини како да се настава учини занимљивијом.

На пример, активно учешће ученика на часу, честа брза пропитивања и утврдјивања градива без оцена, комплекснији начини предавања коришћењем рачунара, графоскопа, пројектора, и најбољи и признати начин је преко **ПРИМЕРА** како из праксе и живота, тако и симулацијом неких догађаја везаних за ту наставу.

(Аутор: Бојан Хацић, економиста)

*****

СВЕТОСАВСКА БЕСЕДА -ПО ДЕЛУ СЕ ЧОВЕК ПОЗНАЈЕ-

Шта си учинио јуче? Шта чиниш данас? Шта ћеш учинити сутра? Шта то чиниш човече?

Постали смо себични. Недостојни. Не одричемо се ни лако, ни довољно. Не гледамо друге. Угађамо себи. А Бог наш, кога грешни не поштујемо довољно, све одгоре гледа.

Зашто тако често заборављамо своје претке, своје вредности, своју историју, свој језик и писмо? То је нешто само наше. Без тога нестаће **НАС!** Добри Бог ипак покушава да нас окупи, усмери и уједини. Посебно у тешким временима. А она за обичног човека већ предуго трају. А ми, још увек не видимо, не чујемо, не говоримо довољно гласно! Не чинимо готово **НИШТА**.

Народ, то смо сви ми. А нама је свеједно. Пуштамо да зло влада, да нас раздвајају новац, власт, завист... Заборављамо да смо ту, на овој земљи, са обавезом да заједно чинимо добро. Да и другима и нама буде добро!

Трчимо по цео дан. Нервоза нас раздире. Породице су нам у расулу. У вихору лудила тешко је остати разборит и сачувати љубав. И оно мало деце што имамо по цео дан је само, без родитељке бриге, загрљаја и топле речи. Одрастају уз телевизијске програме пуне насиља и простаклука, уз убилачке компјутерске игре. Зашто се онда чудимо када су нам деца агресивна, бесна и нервозна код куће, на улици, у школи? У какве ће они одрасле људе израсти? Јесте ли сигурни да ће они сутра имати разумевања за друге и да неће без устезања ударити или убити неког? Баш зато, да победи добро, чувајмо, бранимо нашу децу од овоземаљског нарастајућег зла! То је још један наш Богом одређен задатак.

Мислиш довољно си и добро чинио? А ниси. И сам знаш да можеш и више и боље.

Често превиђамо чињеницу да неко зло наноси чињењем, а неко не чињењем у право време и на правом месту.

И знај, иза свакога од нас остаће траг. Некога ће дуго познавати или памтити по добру или злу делу. За неке се неће знати да су икада живели.

Поклони осмех, лепу реч, воли, помози, учини, даруј, веруј, поучи... најбоље што можеш, искрено из срца. Одгаји дете, напиши књигу, посади дрво. И још много тога, можеш да учиниш за људе око себе.

Шта си учинио јуче? Шта чиниш данас? Шта ћеш учинити сутра?

Замисли се и тргни се! Чини добро! Чини више! Светосавље, народ и деца те чекају!

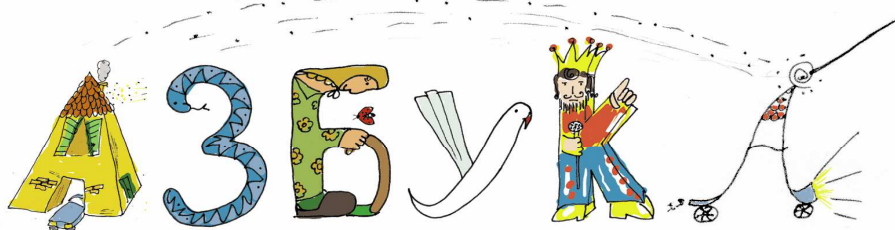
За тебе и за њих, још није касно...

(аутор: Вера Стојшић Гашпаровски)

- СТАНДАРДИЗАЦИЈА АЗБУКЕ И ЦИФАРА-

Још 2003. године започели смо акцију стандардизације Азбуке. Представљамо Вам предлог Републичке радне групе за стандардизацију Азбуке и цифара за потребе описмењавања ученика у основним школама Србије сачињен и поднет Министарству просвете 2004. године од стране Савеза учитеља Републике Србије. До сада се већина издавача уџбеника ускладила са овим стандардом.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

А а	А а	Ј ј	Ј ј	С с	С с
Б б	Б б	К к	К к	Т т	Т т
В в	В в	Л л	Л л	Ћ ћ	Ћ ћ
Г г	Г г	Љ љ	Љ љ	У у	У у
Д д	Д д	М м	М м	Ф ф	Ф ф
Ђ ђ	Ђ ђ	Н н	Н н	Х х	Х х
Е е	Е е	Њ њ	Њ њ	Ц ц	Ц ц
Ж ж	Ж ж	О о	О о	Ч ч	Ч ч
З з	З з	П п	П п	џ џ	џ џ
И и	И и	Р р	Р р	Ш ш	Ш ш

Пример усвојених препорука о изгледу Азбуке преузет из Буквара Bigz Publishinga из Београда 2007. године.

Проверавајте чиме се храните!

Познато је да једна компанија може да производи три категорије једног истог производа. Прву за домаће тржиште, другу за извоз у друге развијене земље и треће за извоз у земље у развоју. Овој трећој категорији припада око 80% производа за исхрану, цигарета, напитака и око 70% робе широке потрошње текстилне индустрије и индустрије коже и обуће. Када су у питању медикаменти (лекови) које извозе Северна Америка и земље западне Европе у земље источне Европе, Азије, Африке и Латинске Америке, тај проценат је 90%.

Недавно је у часопису Vils-Nuvel из Француске и неким енглеским листовима уз сагласност комисије ОУН за храну и контролу животних намирница обелодањено да неке западне фирме проширују производњу и извоз канцерогених производа у "неелитне" земље. Производња таквих производа се убрзаним темпом развија у предузећима Тих фирми има на Бахамима, Кипру, Филипинима, Малти, Порторику, Сенегалу, Мароку, Аустралији, али и у Холандији, Немачкој, Швајцарској, Турској и Уједињеним Арапским Емиратима. Тако су, на пример, Соса Сола и маргарини произведени у Холандији и Немачкој, а дистрибуирани у земљама у развоју конзервирани емулгатором који изазива рак, а означени су на паковању симболом Е330. Ти производи су иначе забрањени за дистрибуцију и продају у земљама чланицама Организације за економску сарадњу и развој. С обзиром на важност поруке дајемо цео списак ознака опасних материја које се користе за конзервацију, улепшавање изгледа и корекцију укуса прехранбених производа. Најбитније је то да треба избегавати стране производе на којима је утиснуто слово Е иза кога следе неке од наведених цифара.

По некада се ови емулгатори могу пронаћи чак и у неким нашим производима. Зато, добро погледајте шта користите. Чувајте своје здравље.

СПИСАК ОЗНАКА МАТЕРИЈА (ЕМУЛГАТОРА) ОПАСНИХ ПО ЗДРАВЉЕ:

E102 - опасан	E173 - сумњив	E251 - поремећај притиска
E103 - забрањен	E180 - сумњив	E311 - изазивач осипа
E104 - сумњив	E210 – изазивач рака	E312 - изазивач осипа
E105 - забрањен	E211 - изазивач рака	E320 – повећава холестерол
E110 - опасан	E212 - изазивач рака	E321 - повећава холестерол
E111 - забрањен	E213 - изазивач рака	E322 – поремећај желуца
E120 - опасан	E215 - изазивач рака	E330 - изазивач рака
E121 - забрањен	E216 - изазивач рака	E338 - поремећај желуца
E122 - сумњив	E217 - изазивач рака	E339 - поремећај желуца
E123 - веома опасан	E221 - поремећај црева	E340 - поремећај желуца
E124 - опасан	E222 - поремећај црева	E341 - поремећај желуца
E125 - забрањен	E223 - поремећај црева	E407 - поремећај црева
E126 - забрањен	E224 - поремећај црева	E450 - поремећај желуца
E127 - опасан	E226 - поремећај црева	E461 - поремећај желуца
E130 - забрањен	E230 – штетан за кожу	E462 - поремећај желуца
E131 - изазивач рака	E231 - штетан за кожу	E463 - поремећај желуца
E141 - сумњив	E232 - штетан за кожу	E465 - поремећај желуца
E142 - изазивач рака	E241 - сумњив	E466 - поремећај желуца
E171 - сумњив	E250 - поремећај притиска	

*****

БЕЗ ПРОМАШАЈА СА ИСТРОШЕНИМ БАТЕРИЈАМА

Унија еколога UNESO (www.unesopn.org) већ пар година заговара потребу да се и у Србији уведе одржива пракса у поступању са посебним токовима отпада. Међу бројним нерешеним проблемима је и присутна пракса негативних утицаја непрописног одлагања истрошених батерија. Последњих година услед увоза батерија сумњивог квалитета овај проблем је још алармантнији. Покренута је иницијатива да се наадекватан начин регулише управљање истрошеним батеријама (Директива 2006/66/ЕС о батеријама и акумулаторима и отпадним батеријама и акумулаторима којим се укида Директива 91/157/ЕЕС). Посебно се наглашава потреба раздвајања проблематике преносивих батерија (до једног килограма), у односу на акумулаторе и остале врсте батерија и стартера. Међународна искуства показала су да постоји огромна разлика у конципирању система сакупљања преносивих батерија. Ово се пре свега односи на мотивацију за њихово сакупљање и збрињавање.

UNESO је предложио да се и код нас примени модел »продужене одговорности« који би обавезао све увознике да у складу са предвиђеном динамиком из ЕУ Директиве, сакупе и збрину истрошене батерије. Иницијатива иде и у правцу да законска решења, треба и да стимулишу употребу батерија за виšekратну употребу, као и минимизацију штетних састојака у њима.

(преузето из ЕКО - билтена)

ИНТЕРНЕТ КУТАК

Данас је веома важно да сте информатички писмени. Ако већ нисте, што пре почните свакодневно да користите рачунар. За почетак, у овој рубрици, нудимо Вам адресе веб презентација на којима су корисне и важне информације за учитеље:

www.mps.sr.gov.yu (Министарство просвете Републике Србије, Каталог одобрених уџбеника)

www.obrazovanje.vojvodina.gov.rs (Покрајински секретаријат за образовање АП Војводине)

www.zuov.sr.gov.yu (Завод за унапређење образовања и васпитања)

www.kreativnaskola.com (база радова наставника)

www.savezucitelja.com (Савез учитеља Републике Србије)

www.uvu.rs (Удружење војвођанских учитеља)

<http://dukokovin1.tripod.com> (Друштво учитеља Ковина)

www.duns.org.rs (Друштво учитеља Новог Сада)

www.sveznam.com (Љубиша Дивљак, учитељ из Београда)

www.pedagog.rs (Педагошко друштво Србије)

www.kreativnoperog.com (приватна ОШ у Београду)

www.zvrk.rs (информативно едукативни центар за децу)

www.roditelj.org (удружење „Родитељ“)

www.roditeljskiportal.com/ www.bebac.com

www.juniormedia.net

www.ei.ehons.org (европске интеграције)

www.fotografije.com/ www.bojanke.com

ПРЕПОРУЧУЈЕМО ВАМ

Часописи

1. „Просветни преглед“, Дечанска б/з, 11 000 Београд, 011/3235-378, 3239-096
2. Стручни часопис за учитеље „Зборник примера добре праксе учитеља“ (Друштво учитеља Ковина) 064-18-22-384, e-mail:mbanovic@cat-net.co.rs

3. Microsoft® Partners in Learning

elektronski časopis za nastavnike, Jul/Avgust 2008

(контакт на: pilbil@microsoft.com)

Приручници

Назив	Доступност
„Водич за добар уџбеник“	„Платонеум ДОО“ Нови Сад 021 445 276, 021 451 134, 064 15 85 175
Љубица Продановић: „Проверите како васпитавате у породици“ „Проверите како васпитавате у школи“ „Сарадња просветног радника са родитељима“ „Рад у паровима“...	www.ljubicaprodanovic.com
„Од игре до позорнице“, Зора Бокшан Танурџић „Белешке луткарског помоћника“, Наташа Чакић Симић „Одељенски састанци“, Dona Stajls „Заинтересујте ђаке за учење“, Ketlin Guld Landi „Оцењивање на основу портфолија“, Š.D.Izli, K. Mičel „Паметни задаци“, Ketrin Voker, Edgar Šmit „Како постати добар говорник“, Keti Miјata	Креативни центар, Београд 011/38 20 464, 38 20 483, 244 06 59
„Приручник за самовредновање и вредновање рада школе“ (Мин. просвете)	www.mps.sr.gov.yu
„Школско развојно планирање“ (МП)	www.mps.sr.gov.yu
„Посебни протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама“ (МП)	www.mps.sr.gov.yu
„Упутство о поступање полицијских службеника према малолетним и млађим пунолетним лицима“ (МУП)	www.mup.gov.rs
„Приручници за вршњачку медитацију и ученичке парламенте“ (ГТЗ)	www.pedagog.org.rs
„Деца и полиција: Психолошки и етички аспекти успостављања односа поверења и сарадње између полиције и деце у контакту и /или сукобу са законом“ (МУП)	www.mup.gov.rs
„Шта је данас било у школи“, Школа без насиља (УНИЦЕФ, МП, МС, МУП, МЗ, ЗУОВ, Савет за права детета)	www.unicef.org/serbia

»УДРУЖЕЊЕ ВОЈВОЂАНСКИХ УЧИТЕЉА«
-центар за информисање и стручно усавршавање-
Војводе Путника бр. 1, 21000 Нови Сад, 063/523-748
uciteljivojvodine@neobee.net   www.uvu.rs

Уреднице: мр Славица Бобић, Милена Гмијовић и Вера Стојшић - Гашпаровски